

SARA STORM

Koko kylän sykkivä sydän

Sara Storm

Koko kylän sykkivä sydän

SAGA Egmont

Koko kylän sykkivä sydän

Cover image: Midjourney

Cover designer: Rebecka Porse Schalin

Copyright © 2025 Sara Storm and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727288390

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Vognmagergade 11, 2. DK-1120 Copenhagen

1.

Avain kääntyi vaivatta riippulukossa, ja irrotettuaan lukon salvasta Satumaija sujautti sen avaimineen kukallisen esiliinansa tasakuun. Hän avasi puiset luukut ja kiinnitti haat, jotta luukut pysyisivät varmasti auki, vaikka alkaisi tuulla.

Melkein huomaamattaan hän teki niin kuin monena muunakin aamuna: pyyhkäisi sormellaan luukun reunaa hellästi. Tummanvihreäksi maalatut, kaiverruksin koristellut luukut olivat yli 30 vuotta vanhat, mutta edelleen hienot ja siistit. Ja tietenkin olivat, sillä Antti oli tehnyt ne niin kuin kaiken käsillään teki: hyvin ja kauniisti. Taitavasti ja huolella. Sellainen oli ollut hänen Anttinsa, ja pienen hetken ajan ikävä pisti Satumaijaa niin voimakkaasti, että hänen piti seisahtua.

Aamuisin tämä tunne useimmiten nykyisin iski, silloin kun hän oli yksin, eikä ollut vielä nähnyt ketään muuta ihmistä koko päivänä. Siksi varmaankin aamuisin, että melkein viisi vuotta he olivat Antin kanssa ehtineet avata kioskin yhdessä joka aamu. Sen jälkeen kun Antti oli eläköitynyt koulusta teknisen työn opettajan

toimestaan, oli hän ollut Satumaijan kanssa kioskissa. Ne olivat olleet hyviä vuosia.

Hän oli luullut, että monta samanlaista vuotta olisi vielä edessäkin, mutta kaikki olikin katkennut yhtäkkiä. Yhtenä päivänä Satumaija vain oli ollut kioskissaan yksin. Antti oli läsnä enää kehystetyssä valokuvassa, jota hän piti kioskin hyllyllä niin, että kuvapuoli näkyi vain hänelle, ei muille.

Satumaija oli juuri astunut takaisin sisälle, kun auto pyyhälsi kioskin ohi niin että lumi pöllysi. Se oli valkoinen ja kallis auto, Aulin auto, ja kulki roimaa ylinopeutta. Sahan johtajan rouvalla on taas kiire, Satumaija ajatteli, ja sitten häntä harmitti, sillä auton punaiset jarruvalot syttyivät. Kohta auto peruutti kohti kioskia. Mitä sille nyt taas tuli mieleen, Satumaija huokaisi mielessään, ja huokausta seurasi heti syyllinen olo: miten hän nyt tällä tavalla taas ajatteli, omasta tyttärestään.

Auli kiepautti kiiltäväpeltisen saksalaisen autonsa keskelle kioskin pihaa ja nousi sieltä konjakinväriseessä toppatakissa, jossa oli pilkullinen turkiskaulus.

Satumaija työnsi läpinäkyvän pleksiluukun syrjään. Se oli tarpeen talvella, jotta kaikki lämpö ei karannut taivaan tuuliin.

– Huomenta äiti, Auli toivotti, ja hänen suupielessään oli se kiireän ja tyytymättömän ihmisen juonne, jota Satumaija ei mielellään nähnyt, ei varsinkaan omassa lapsessaan. – Jos Roosa yrittää tulla taas tänne koulun jälkeen lörvimaan, niin käske hänet kotiin tekemään läksyjä ja lukemaan kokeisiin. Koetuloksissa ei ole taaskaan ollut hurraamista. Tällä menolla lukio jää haaveeksi!

– No, onneksi se lukio ei ole ainut vaihtoehto, Satumaija sanoi, mutta Aulin siniharmaissa silmissä kävi teräksinen välähdys.

– Tyttöhän menee lukioon, vaikka pitäisi korvasta taluttaa, Auli ilmoitti. – Muu ei tule kuuloonkaan.

Satumaija ymmärsi, ettei häneltä kaivattu mielipidettä tässä asiassa.

– Kyllä Roosa täälläkin on niitä läksyjään tehnyt, hän sanoi.

– Tehokkaammin se opiskelu onnistuu, kun ei ole häiriötekijöitä, Auli sanoi ja katsoi sitten Satumaijaa ja kioskia, aivan kuin ei olisi nähnyt niitä ikinä ennen tai ainakaan pitkään aikaan. – Voi voi.

– Noh, mikä voivotuttaa? Satumaija kysyi ja nosti kahvinkeittimestä suodatinpussin poroineen kompostiämpäriin. Täysi pannu tuoretta kahvia oli valmistunut. Kohta sille saapuisi juojia.

– Täällä sinä äiti taas seisoskelet kioskissasi, Auli sanoi.

– Missäs muualla, Satumaija naurahti sävyisästi ja varautui mielessään tyttären seuraaviin sanoihin. Hän ei todennäköisesti tulisi niistä pitämään, mutta loukkaantumisesta ei olisi mitään hyötyä.

– No vaikka missä, Auli sanoi. – Siellä missä muutkin eläkeikäiset ihmiset. Kyllä tämä sinun kioskisi on enemmänkin museo kuin mikään kaupallinen yritys.

Museo, se oli uutta. Satumaija pakottautui hymyilemään.

– Ei kai eläkeläisille ole määrätty mitään yhtä ja samaa paikkaa. He ovat kuka missäkin. Kyllä kai joku voi töröttää päivät pitkät kioskissakin, jos siellä viihtyy, hän sanoi.

– Ja jos ei muusta ymmärrä, Auli hymähti, ja nyt Satumaija joutui kamppailemaan jo tosissaan loukkaantumista vastaan.

Hän kääntyi ottamaan hyllyltä tyhjän kahvimukin.

– Otatko munkkikahvit?

Tyttären talviomenan värisiksi punatut huulet värähtivät ihan kuin moinen ajatus olisi ollut aivan kamala.

– En ota, minä lähden töihin, hän sanoi ja harppoi autolleen.

– Muista käskeä se Roosa lukemaan kokeisiin, jos se tulee tänne!

Satumaija nyökkäsi, vaikkei ollut lainkaan varma siitä, mitä tyttärentyttäreelleen sanoisi, jos tämä kävelisi koulubussin pysäkiltä kioskille, niin kuin usein tapahtui. Tuskin hän tyttöä pois hätyyttäisi. Kyllä Aulin olisi se pitänyt tietää.

Auli kiepautti autonsa takaisin tielle ja kaasutti pois. Kylänraitilla oli neljänkympin rajoitus, ja Satumaijaa hävetti, että yksi sitä noudattamattomista kaahareista oli hänen oma tyttärensä.

Aulin auto oli tuskin kadonnut näkyvistä, kun mutkan takaa askelsi esiin päivän ensimmäinen asiakas. Ossihan se oli, niin kuin melkein joka aamu. Kesäisin Laila tosin ehätti usein ensin. Hän liikkui aina koiransa Nokin kanssa. Sulan maan aikaan Noki matkusti mielellään emäntänsä potkupyörän korissa, mutta näin talvikelillä sen piti taittaa koko matka kioskille omin tassuin. Vanhan mopsin askel oli jo verkkainen, ja aina muutaman askeleen jälkeen se pysähtyi haistelemaan kinoksiin jätettyjä viestejä pitkään ja hartaasti.

– Huomenta! Ossi huuteli jo muutaman metrin päästä. – Mitäpä tytär?

Hän oli siis nähnyt, että Auli oli pysähtynyt kioskille.

– Nimitteli tätä kioskia museoksi, Satumaija naurahti.

Ossi nauroi koko partaisella naamallaan.

– Ja sinäkö olet sitten näyttelyesine? hän ihmetteli. – Eipä siinä mitään, kyllä noin komeaa rouvaa kelpaakin katsella.

– Aijai, ihan kuin joku kalastelisi ilmaista kahvia, Satumaija epäili. – Saat, mutta munkista pitäisi maksaa.

– Maksan minä kahvistakin, Ossi sanoi ja kaivoi lompakostaan kahden euron kolikon tiskille.

Satumaija kaatoi kahvin Ossin vakiomukiin, jonka kylkeen oli maalattu kieloja. Munkin hän pyöräytti paperin sisälle ja ojensi miehelle käteen. Hän oli sulattanut ja sokeroinut munkit siinä

ohessa, kun oli keittänyt ja syönyt aamupuuronsa ja lukenut sanomalehteä. Kahden euron munkkikahveja oli kioskissa myyty niin kauan, ettei Satumaija enää edes muistanut, koska tarjous oli alkanut. Hän tiesi vain sen, ettei aikonut sitä koskaan lopettaa. Se oli ikuinen tarjous, tai no, ainakin hänen kioskinpitäjänuransa loppuun saakka kestävä tarjous.

Ossi istahti munkkeineen ja kahveineen penkille, johon Satumaija oli levittänyt vahtomuovisen alustan. Siinä oli mukava istua näin talviaikaankin, jos vain muuten tarkeni. Ja tarkenihan sitä, jos oli tarpeeksi päällä. Ossilla oli, hän oli sonnustautunut puolipitkään villakangastakkiin ja paksuun kaulahuiviin. Päässä ei kuitenkaan ollut villapipoa, vaan ohuesta villakankaasta tehty lätsä. Mies ei tinkinyt tyylistään, vaikka olisi ollut kovakin pakkanen.

Laila oli tänään varautunut koiransa vitkasteluun ja sitä myötä paljoon paikallaoloon paksulla mustalla lammasturkillä. 20 vuotta sitten kylältä laukkautetun postikonttorin viimeinen virkailija vaappui paikalle hikisenä huohottaen.

- Jessus! Minä sulan. Paljonko niitä asteita on? hän hönki.
- Miinus kahta näytti minun mittarini, Satumaija sanoi.
- No ilmankos! Eihän tätä turkkia ole näin lämpimiin säihin tarkoitettu, Laila ähkyi ja kaivoi takin taskusta kukkaroa.

Noki-koira oli jo hypännyt penkille Ossin viereen istumaan. Vanha koira vaivautui, koska tiesi emäntänsä silmien välttäessä saavansa munkinpalan. Niin tapahtui tälläkin kertaa. Laila alkoi kaivella kukkarostaan sopivia kolikoita, ja silloin Ossi nyppäsi munkistaan palan ja lykkäsi koiralle. Lups, se oli kadonnut moposin vatsaan. Koira nuolaisi lyttykuonoaan tyytyväisenä.

Ossi virnisteli ja iski Lailan selän takana Satumaijalle silmää. ”Ei saa antaa sille mitään, ettei se liho”, Laila oli kieltänyt. Ossin

mielestä koiran linjat kyllä kestivät pullan hyvinkin. Lailasta en ole ihan varma, hän oli Satumaijalle sipissyt, mutta ei taatusti uskaltaisi sanoa sitä Lailan kuullen ääneen.

Satumaija ojensi munkkikahvit Lailalle ja kaatoi itselleenkin mukillisen kahvia. Laila istui Ossin viereen penkille, ja Satumaija osallistui keskusteluun luukusta. Puhuttiin niitä näitä, niin kuin joka aamu. Siitä, mitä oli lehdestä luettu ja radiosta tai kylältä kuultu. Uusia ja vanhoja asioita, ensin yhdeltä ja sitten toiselta kantilta. Riitaa ei olisi saatu aikaiseksi, vaikka olisi oltu eri mieltä jostakin, ei tällä porukalla. Kun ilmat jälleen lämpenisivät, tulisi aamukahville taas lisää väkeä. Silloin saattoi sananvaihto joskus äityä kiihkeämmäksikin.

Satumaija hymyili kahvimukinsa takana tajutessaan, että ajatteli jo sitä aikaa, ilmojen lämpenemistä, kevättä. Hän ajatteli silloinkin olevansa täällä, myymässä kahden euron munkkikahveja. Missäs muualla, niinhän hän oli juuri Aulillekin sanonut.

– Satumaija, satumainen muija: santsikupin saisiko tää äijä? Ossi runoili ja nousi työntämään tyhjän mukinsa luukusta. Satumaija täytti sen. Santsikuppi maksoi kioskissa 50 senttiä, mutta Ossille ja Lailalle se oli ilmainen.

– Vähän ontuvat minun riimini, mutta tuolta tulee ihan oikea runoilija, Ossi sanoi ja viittoi ylös mäkeen, josta kylänraittiin yhtyi kyläkoululle vievä tienpätkä.

Satumaija kurotti päänsä ulos luukusta ja hämmästy.

– Herranen aika, polkupyörälläkö sieltä joku tulee tuota jäistä mäkeä alas?

Niin se oli: harmaaseen takkiin ja mustiin housuihin pukeutunut laiha hahmo ajaa leuhotti mäkeä alas aikamoista kyytiä. Nuori mies se oli, tai ehkä poikanen vasta, ja paljain päin. Alla näytti olevan vanha pyöränrutku.

– Mikä runoilija se tuo muka on? Laila ihmetteli.

Ossi hymyili leveästi. Ähää, hänen ilmeensä sanoi. Ettepäs ole-
kaan kuulleet, mutta minä tiedän jo!

– Kyläyhdistys on vuokrannut sen koulun vintillä olevan en-
tisen opettajanasunnon nuorelle miehelle, joka kirjoittaa siellä
runokokoelmaa, hän sanoi. – Hänen nimensä on Frans, ja hän
tuli tänne Helsingistä saakka hakemaan kirjoitusrauhaa.

– No jopas nyt, Laila taivasteli, ja oli uutinen Satumaijankin
mielestä aikamoinen. Kesämökkikaudella kylä vilkastui, ja täällä
oli nähty silloin jos jonkinlaista menijää. Talvet olivat kuitenkin
asia erikseen. Talvella tämä kylä uinui. Helsingistä tullut vieras oli
ehdottomasti Tapaus.

Poika oli jo aivan lähellä. Tumma kihara tukka hulmusi il-
mavirrassa. Hän lasketteli tien yli kohti kioskia ja yritti sitten
kääntyä pihaan. Eihän se onnistunut. Vanhan polkupyörän taka-
rengas karkasi omille teilleen. Koko vempele kääntyi poikittain,
kallistui ja sitten kaatui, poika mukanaan. Kuului pamahdus ja
rymähdys. Pyöräilijä luisui melkein Satumaijan kioskin luukun
eteen. Siitä päätellen, että hän kömpi saman tien pystyyn, ei muk-
sahdus tehnyt kovin kipeää.

– Saatana! poika huudahti.

– Täälläkö? Satumaija ihmetteli. – En minä ole kyllä nähnyt.

Ossi nauroi sydämellisesti.

– Frans, tule kahville, hän kutsui. – Minä tarjoan.

Poika pyyhkäisi lumet pois farmarihousujensa takapuolesta ja
katsoi Satumaijaa pitkäripsisillä, vaaleanruskeilla silmillään.

– Minä voisin ottaa latten, hän sanoi.

Satumaijan hymyn nähdessään poikakin hymyili.

– Mitä, eikö sinulla muka ole täällä maidonvaahdotinta? hän
kysyi.

Kauniissa silmissä tuikki naurua. Satumaija piti tästä pojasta.

– Ei ole, mutta voin minä tätä maitotölkkiä ravistaa oikein kunnolla, ennen kuin kaadat, Satumaija lupasi. – Eiköhän siitä jokin kupla synny. Kuvittelet loput.

Frans nauroi hänen vitsailulleen niin että helmenvalkoiset hampaat välkkyivät. Satumaijan teki mieli laittaa pojanruipelolle kaksi munkkia, niin onnettoman laiha tämä oli. Lapsi muistutti kiharan sotkuisen tukkansa ja koko olemuksensa myötä jotain suloista, mutta hiukan laiminlyötyä eläintä. Satumaijalle heräsi vaistomainen halu hoivata. Frans istui kahveineen toiselle puolelle pöytää penkin päähän ja sytytti tupakan.

– No niin, kerropas rouville, mitä sinä siellä koulun yläkerassa oikein kirjoitat, Ossi kehotti.

– Minä kirjoitan tietysti ihmisenä olemisesta tässä maailmassa, Frans sanoi ja puhalteli savua suustaan taiteellisina renkaina. – Minun runoissani on puhuvia puita. Ei siis päitä, vaan puita.

– Puhuvia puita, Laila toisti ihmeissään. – Mitäs ne puut puhuvat?

– Kaikenlaista, poika naurahti. – Ne kertovat, miltä tuntuu, kun hakataan. Kun kaatuu. Kun päätetään palasiksi.

Satumaija hiukan hämmästyi. Tuollaisiako asioita tuo nuori ihminen oli tullut koulun yläkertaan hautomaan? Hän olisi suonut, että hädin tuskin täysi-ikäinen poikanen olisi askarrellut vähän iloisempien asioiden kanssa. Ollut vähän huolettomampi, eikä vasiten kasannut maailman painoa päälleen. Kun ikää tulisi, sitä alkaisi tipahdella niskoille joka tapauksessa. Jollekin vähemmän, toiselle enemmän.

– Kun lakkaa kasvamasta vihreää oksaa ja sammaloituu? Ossi ehdotti.

Suloisia kohtaamisia kioskillä.

Satumaija pyörittää kioskia, vaikka tytär hätyyttelee jo eläkkeelle eikä asiakkaitakaan ole yhtä paljon kuin ennen. Kioskin arki helpottaa kuitenkin ikävää, jota Satumaija tuntee edesmennyttä Antti-puolisoaan kohtaan. Piristystä tuovat asiakkaat, niin uudet kuin vanhat tuttavuudet, sekä tyttärentytär.

Kun Satumaija yllättäen tapaa vanhan tuttunsa vuosikymmenten takaa, jokin hänen sisällään herää. Rippileirillä Satumaija tykästyi Mikkoon, ja nyt mies on hänen edessään kaikkien näiden vuosien jälkeen. Juttu kulkee helposti, ja Satumaija viihtyy Mikon seurassa. Mutta että romanttisia tunteita näin vanhalla iällä? Uskaltaako Satumaija hypätä uuteen seikkailuun?

Nimimerkki **Sara Storm** on helsinkiläinen vapaa toimittaja ja kirjoittaja. Hän puolustaa intohimoisesti onnellisia loppuja ja sekoaa hetkeksi aina nähdessään koiranpennun tai bébé-leivoksen.